

PRZY GROBIE KS. JERZEGO STAHLA

W sobotę 13 czerwca 2009 roku minęła 70. rocznica urodzin ś.p. ks. Jerzego Stahla, a 14 czerwca 39. rocznica Jego ordynacji.

Był on duszpasterzem zborów łódzkiego, żychlińskiego, kucowskiego i warszawskiego, radcą duchownym Konsystorza i redaktorem naczelnym „Jednoty”, nauczycielem i wychowawcą. Wspominaliśmy go w czasie nabożeństwa 14 czerwca oraz w południe przy grobie ks. Jerzego na cmentarzu ewangelicko-reformowanym przy ul. Żytniej 42.

NA ROK KALWINA

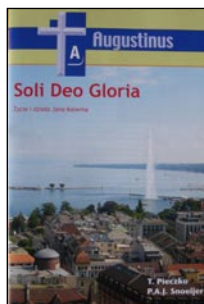
Wydawnictwo Naukowe „Semper” przygotowuje do druku fragment książki *Institutio* autorstwa Jana Kalwina. Publikacja zatytułowana „O zwierzchności świeckiej” zostanie opublikowana pod redakcją naukową Wojciecha Kriegseisena. Publikacja zawierać będzie tekst anonimowego przekładu z łaciny na język polski XX rozdziału z czwartej książki *Institutio religionis christianae*, wudrukowanego pierwotnie w Krakowie w 1598 roku.

na pod redakcją naukową Wojciecha Kriegseisena. Publikacja zawierać będzie tekst anonimowego przekładu z łaciny na język polski XX rozdziału z czwartej książki *Institutio religionis christianae*, wudrukowanego pierwotnie w Krakowie w 1598 roku.

Broszura zatytułowana „Soli Deo Gloria. Życie i dzieło Jana Kalwina” ukazała się w związku z 500. rocznicą urodzin Reformatora.

Publikację wydała holenderska chrześcijańska Fundacja „In de Rechte Straat”, w Polsce działająca pod nazwą „Augustinus”.

32-stronicowy zeszyt opisuje dzieciństwo i młodość Kalwina, zawiera również omówienie nauki Reformatora na temat Biblii, Kościoła, sakramentów chrztu i Wieczery Pańskiej, odnosi się do problemu predestynacji, omawia dzieło Kalwina *Institutio religionis christianae*.

SPIS TREŚCI

Przy grobie ks. Jerzego Stahla ...	1
Na Rok Kalwina	1
Festiwal Psalmów	2
Warszawski Krąg Dyskusyjny	2
Zakończenie roku w Szkole	
Niedzielnej.....	3
Dzieci uczestniczyły w obchodach	
Święta Biblii	3
Helenów 2009 - wyjazd integracyjny dla dzieci	3
Zmarli	3
Wspominamy	3
Na Synodzie Kościoła Lippe	4
Na Synodzie we Francji	4
Z prac Synodalnej Komisji Prawa ...	5
„Dzień Holenderski” i goście w naszej parafii	5
Byliśmy zaproszeni na piknik	6
Ekumenizm warszawski	6
Chrzest i konwersja	6
Osiemdziesiąte urodziny	6
Forum Inteligencji Ewangelickiej	6
Remonty	6
Nasze audycje w Polskim Radiu ...	7
W telewizji	7
Publikacje	7
TE Żelów 2009	7
Informacje stałe	8

FESTIWAL PSALMÓW

Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie i Oddział Mazowiecki Polskiego Związku Chórów i Orkiestr zorganizowały festiwal psalmów pod tytułem „Laude Dominum omnes gentes”.

Koncerty odbyły się 7 i 21 czerwca 2009 r. Podczas pierwszego koncertu wystąpił Zespół Wokalny „Ars antiqua” pod dykcją Zbigniewa Szablewskiego oraz Chór Kameralny Kościoła Ewangelicko-Reformowanego pod dykcją Pawła Hruszwickiego. W niedzielę 21 czerwca śpiewał Piotr Kowalik – kantor żydowski oraz Chór Prawosławnego Ordynariatu Wojska Polskiego w Białymstoku pod kierunkiem ks. Eugeniusza Skowrońskiego.

Komentarz teologiczny wygłosili: ks. Michał Jabłoński i ks. Zdzisław Tranda, komentarz muzykologiczny - dr Tadeusz Maciejewski.

WARSZAWSKI KRĄG DYSKUSYJNY

21 czerwca odbyło się ostatnie, przedwakacyjne, spotkanie Warszawskiego Kręgu Dyskusyjnego.

Mimo, iż okres wakacyjny już się rozpoczął na spotkaniu pojawiło się ponad 20 osób. Uczestnicy Kręgu kontynuowali temat z poprzedniego spotkania: sakrament Wieczerzy Pańskiej. Obecni na spotkaniu ks. bp Zdzisław Tranda i ks. Roman Lipiński wyjaśniali, jakie są różnice między wyznaniem chrześcijańskimi w pojmowaniu Wieczerzy Pańskiej. Zastanawiano się również nad podejściem chrześcijan do Dekalogu, zwłaszcza do drugiego przykazania. Kolejne spotkanie Kręgu Dyskusyjnego odbędzie się w październiku.

ZAKOŃCZENIE ROKU W SZKOLE NIEDZIELNEJ

21 czerwca podczas nabożeństwa, które prowadził ks. Roman Lipiński, dzieci przedstawiły program artystyczny na zakończenie roku w Szkole Niedzielnej.

Tematem przedstawienia było hasło: „W Chrystusie jest wiele członków, ale jedno ciało”. Uroczystość została przygotowana przez Hannę Trandę na podstawie nabożeństwa dla dzieci z okazji Światowego Dnia Modlitwy.

DZIECI UCZESTNICZYŁY W OBCHODACH ŚWIĘTA BIBLII

Z okazji obchodzonego 16 maja Ekumenicznego Święta Biblii, w Warszawie obok nabożeństw w poszczególnych parafiach, odbyło się główne nabożeństwo w kościele ewangelicko-augsburskim św. Trójcy.

Podczas liturgii Gabrysia Grzelak z naszej parafii czytała psalm 128 i intencje modlitewne.

Towarzystwo Biblijne ogłosiło też konkurs dla dzieci na rysunek pod tytułem „Moja ulubiona historia biblijna”. W konkursie wzięli udział Zosia Rogalińska i Wojtek Jabłoński. Uczestnicy konkursu otrzymali pamiątkowe książki.

„HELENÓW 2009”

W dniach od 21 do 27 czerwca dzieci za Szkoły Niedzielnej przebywały na wyjeździe integracyjnym w Centrum Rehabilitacji, Edukacji i Opieki „Helenów”-ośrodku Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Międzyzlesiu.

W programie pobytu znalazły się sportowe zajęcia gimnastyki ogólnorozwojowej i korekcyjnej oraz gry zespołowe, rekreacyjna jazda konna, wycieczki rowerowe. Dzieci mieszkaly w akademiku Niepublicznego Kolegium Nauczycielskiego.

WSPOMINAMY

W dwudziestą rocznicę śmierci śp. Tadeusza Rayskiego wspominają Mama, Siostra, Syn i Przyjaciele.

Tadeusz Rayski zmarł 3 lipca 1989 roku przeżywszy 35 lat. Jest pochowany na naszym cmentarzu przy ul. Żytniej

ZMARLI

11 czerwca 2009 roku zmarł ks. Jan Hause.

Zmarły był długoletnim Naczelnym Kapelanem Ewangelickiego Duszpasterstwa Wojskowego i Przewodniczącym warszawskiego oddziału Polskiej Rady Ekumenicznej.

Pogrzeb ks. Jerzego Hause odbył się 25 czerwca w kościele ewangelicko-augsburskim przy ulicy Puławskiej.

NA SYNODZIE KOŚCIOŁA LIPPE

Ks. bp Marek Izdebski wygłosił referat dotyczący naszego Kościoła oraz kontaktów ekumenicznych w Polsce podczas sesji zwyczajnej Synodu Kościoła Lippe w Niemczech.

Referat został przetłumaczony na język niemiecki przez ks. Mirosława Danysza.

Nasz Kościół obok ks. bpa Marka Izdebskiego reprezentowała Ewa Jóźwiak.

Gośćmi Synodu była również trzyosobowa delegacja z Kościoła ewangelicko-reformowanego na Węgrzech z ks. bpem Gustawem Bölcskei'em, który przedstawił jeden z trzech koreferatów.

Obrady toczyły się od 18 do 21 czerwca w Stäpelage, w kościelnym ośrodku położonym wśród pól i zieleni w pobliżu Detmold.

NA SYNODZIE WE FRANCJI

Gościem Synodu Kościoła reformowanego Francji, odbywającego się w dniach 21-26 maja 2009 r. pod Paryżem, był Krzysztof Bandał-Skiński.

Synod obradował wspólnie z luteranami francuskimi skupiając się na dyskusji o procesie zjednoczenia ewangelików Francji.

Jeden dzień poświęcono na wizytę w Sorbonie - uczelni, w której kształcił się Jan Kalwin.

W ramach sesji Synodu przewidziano też zwiedzanie Noyon - rodzinnego miasta Jana Kalwina - i poświęconego reformatorowi muzeum.

KONFERENCJA W TORUNIU

Sesję naukową na temat „Protestantyzm w Polsce wobec dwóch totalitaryzmów XX wieku” zorganizował Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

W skrótovej formie przedstawiono ponad 20 referatów, stanowiących impuls do dyskusji. Ks. Zdzisław Tranda mówił o ewangelikach reformowanych w Kotlinie Kłodzkiej. Konrad Białecki, opracowujący powojenną i współczesną historię naszego Kościoła, przedstawił jego funkcjonowanie między 1945 a 1950 r. Po południu w towarzystwie przewodników odbyło się zwiedzanie „ewangelickich śladów” w Toruniu.

W sesji, obok Biskupa-seniora, uczestniczyli: ks. Roman Lipiński, Joanna Mizgała i Krzysztof Bandała.

Jesienią tego roku ukaże się publikacja książkowa, zawierająca pełne materiały z sesji.

„DZIEŃ HOLENDERSKI” I GOŚCIE W NASZEJ PARAFII

6 czerwca w Centrum Luterzańskim odbył się „Dzień holenderski”, w którym uczestniczyli przedstawiciele polskich Kościołów ewangelicko-augsburskiego i ewangelicko-reformowanego oraz goście holenderscy.

Przedstawiciele polskich parafii, które mają partnerstwo z parafiami holenderskimi podczas konferencji podsumowali dotychczasową współpracę i dyskutowali o przyszłości tych kontaktów.

W niedzielę 7 czerwca Holendrzy uczestniczyli w nabożeństwie w naszym kościele. Podczas liturgii pozdrowienie wygłosiła pani Rody Voors, a podczas spotkania w domu parafialnym przemawiali również pozostali goście.

Z PRAC SYNODALNEJ KOMISJI PRAWA

Synodalna Komisja Prawa, zbierająca się co miesiąc w naszej parafii, pracuje nad uwagami do projektu „Prawa wewnętrznego” Kościoła, zgłoszonymi podczas sesji zwyczajnej Synodu, która miała miejsce w Żelowie w dniach 18-19 kwietnia 2009 r.

Pierwsze czytanie projektu „Prawa wewnętrznego” odbyło się podczas obrad Synodu. Zgodnie z harmonogramem prac, przyjętym podczas sesji Synodu, komisja uwzględni również materiał, który do końca czerwca 2009 r. przedstawi Konsystorz.

Komisja Prawa powinna ostatecznie opracowany tekst „Prawa wewnętrznego” rozesłać do parafii i diaspory do 30 listopada 2009 r. Członkowie Kościoła będą mogli swoje uwagi zgłaszać do 28 lutego 2010 r. Po tej dacie nastąpi przekazanie materiału wszystkim delegatom na Synod.

BYLIŚMY ZAPROSZENI

Parafia Ewangelicko-Augsburska Św. Trójcy zaprosiła członków naszego zboru na piknik parafialny w czwartek 11 czerwca z okazji Święta Bratniej Pomocy im. Króla Gustawa Adolfa. Piknik rozpoczął się o godz. 11.00 w „Tabicie” w Konstancinie.

EKUMENIZM WARSZAWSKI

Comiesięczne nabożeństwo ekumeniczne w luterańskiej parafii Wniebowstąpienia Pańskiego odbyło się 8 czerwca br.

23 czerwca comiesięczne Modlitwne Spotkanie Ekumeniczne zorganizowało Stowarzyszenie Pokoju i Pojednania „EFFATHA” we współpracy z Warszawskim Oddziałem Polskiej Rady Ekumenicznej i Parafią rzymskokatolicką św. Ałojzego Orione w kościele Dzieciątka Jezus przy ul. Lindleya.

FORUM INTELIGENCJI EWANGELICKIEJ

W dniach 11-13 września odbędzie się XV Forum Inteligencji Ewangelickiej w Sopocie. Karty zgłoszeń i szczegółowe informacje na temat Forum są wywieszone na tablicy ogłoszeń w domu parafialnym.

CHRZEST I KONWERSJA

Siódmego czerwca podczas nabożeństwa do naszego Kościoła przystąpiło sześć osób. Jedna z nich została wcześniej ochrzczona.

W grupie konwertytów są: Olga Tralle-Rakhmanov, Elżbieta Skierska, Arkadiusz Godzieba, Michał Kuź, Jan Woźniak, Krzysztof Żochowski. Po uroczystości w kościele, z nowymi parafianami członkowie zboru spotkali się w sali parafialnej.

OSIEMDZIESIĄTE URODZINY

Pani Aleksandra Sękowska 27 maja obchodziła osiemdziesiąte urodziny. Po nabożeństwie przedstawiciele Kolegium Kościelnego złożyli Jubilatce życzenia.

REMONTY W KOŚCIELE I DOMU PARAFIALNYM

Rozpoczął się remont dachu kościoła. Po zakończeniu prac dekarских wyremontowane zostaną także schody wiodące do kościoła.

W budynku parafialnym trwają ostatnie przygotowania do remontu parteru: gabinetu proboszcza, obu pomieszczeń kancelarii, korytarza i holu wejściowego.

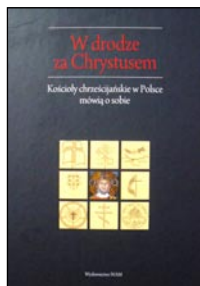
Planowana jest wymiana instalacji elektrycznej, położenie nowej sieci komputerowej, malowanie ścian i cyklinowanie podłóg.

W TELEWIZJI

Telewizja Polska przygotowuje program o działającym w Bełchatowie Ośrodku Profilaktyki i Rozwoju Osobowości (OPIRO).

W reportażu zostanie pokazana praca zarówno OPIRO jak i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - działających pod jednym dachem w obiekcie bełchatowskiej parafii ewangelicko-reformowanej. Twórcy i pracownicy instytucji opowiedzą o działalności placówek i współpracy z parafią. Audycja była realizowana w dniach 22-23 czerwca i zostanie wyemitowana 21 lipca o godz. 7.20 w Programie 2 TVP.

PUBLIKACJE

Nakładem Wydawnictwa WAM ukazała się książka zatytułowana „W drodze za Chrystusem. Kościoły chrześcijańskie w Polsce mówią o sobie” pod redakcją Hanny Trandy i Mirosława Patalona.

Publikacja, pomyślana na wzór „Porównania wyznań”, opisuje siedem Kościołów zrzeszonych w PRE oraz Kościół rzymskokatolicki. Autorem artykułu na temat naszego Kościoła jest ks. Roman Lipiński.

NASZE AUDYCJE
W POLSKIM RADIU

Audycja naszego Kościoła z cyklu „Kościoły w Polsce i na świecie” zostanie wyemitowana 11 lipca o godz. 22.05 w Pierwszym Programie Polskiego Radia.

Audycja „Pięć minut nad Biblią” zostanie nadana w sobotę 18 lipca o godz. 7.40 w Programie Drugim Polskiego Radia. Następna nasza audycja z tego cyklu - 5 września.

Nabożeństwo naszego Kościoła zostanie nadane w 19 lipca. Będzie to retransmisja nagranego w Łodzi nabożeństwa z dnia 21 czerwca. Zapraszamy do radiodiodbiorników o godz. 8.00 - Polskie Radio Program Drugi.

TE ZELÓW 2009

Tegoroczny Tydzień Ewangelizacyjny w Zelowie odbędzie się w dniach 18-26 lipca pod hasłem „W Jego stylu”. To osiem dni wykładów, seminariów, koncertów i spotkań ewangelizacyjnych.

Tegoroczny wykładowca – ks. Tomasz Wigłasz, proboszcz parafii luterńskiej w Białymstoku – będzie mówić o wzorcach, naśladowaniu i autorytecie.

Mówcą wieczorów będzie ks. Henryk Mach, proboszcz parafii luterńskiej w Białej, których mottem będzie hasło „Wykorzystaj szansę”. Seminaria poprowadzą duchowni z Kościoła ewangelicko-reformowanego. Z okazji przypadającej w tym roku 500. rocznicy urodzin Jana Kalwina, będą one poświęcone nauczaniu reformatora. Ponadto w programie warsztaty clowningu, tańca i skeczbordy, akcje uliczne, zajęcia dla dzieci oraz wieczorne koncerty połączone ze zwiastowaniem Słowa Bożego. Szczegóły na: www.zelandia.pl/te2009.

INFORMACJE STAŁE

Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie

00-145 Warszawa, Al. Solidarności 76a;

kancelaria jest czynna w dni robocze w godz. 9⁰⁰-15⁰⁰ oraz w niedziele po nabożeństwie;

tel./fax 022 831-23-83 lub 022 636-99-45;

nr konta: 26 1240 6322 1111 0000 4606 8033

strona internetowa: www.reformowani.org.pl; e-mail: administrator@reformowani.org.pl

duchowni: proboszcz - ks. Michał Jabłoński - stałe dyżury w środy w godz. 15⁰⁰-17⁰⁰;

ks. bp Marek Izdebski jest do dyspozycji parafian po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym

0606-128-037 lub pod numerami telefonów parafii,

ks. Roman Lipiński i ks. Zdzisław Tranda, emerytowany biskup - są do dyspozycji parafian po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym pod numerami parafii.

Diakonia Parafii Warszawskiej

pełni dyżur w domu parafialnym w środy w godz. 11⁰⁰-13⁰⁰ oraz w niedziele po nabożeństwie

Diakonia Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP

nr konta: 24 1240 6322 1111 00004604 4789

Cmentarz Ewangelicko-Reformowany

w Warszawie przy ul. Żytniej 42 otwarty jest codziennie w godz. 8⁰⁰-18⁰⁰,

a w porze jesienno-zimowej do zmroku; kancelaria jest czynna od wtorku do piątku w godz. 10⁰⁰-16⁰⁰

oraz w soboty i niedziele w godz. 12⁰⁰-15⁰⁰; tel. 022 632-03-30.

Chór Kameralny Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Warszawie

odbywa próby w domu parafialnym we wtorki i piątki od godz. 18⁰⁰; www.chorkameralny.pl

Dom Opieki „Betania”

05-420 Józefów, ul. W. Sikorskiego 121; tel. 022 789-23-04;

nr konta Fundacji „Betania”: 80 1240 1037 1111 0010 0142 7146

Biuro Konsystorza Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP

mieści się w domu parafialnym i jest czynne w dni robocze w godz. 9⁰⁰-15⁰⁰;

tel. 022 831-45-22, fax 022 831-08-27

nr konta: 17 1240 1066 1111 0000 0005 9398

e-mail: reformowani@reformowani.pl, strona internetowa: www.reformowani.pl

Biblioteka Synodu

mieści się w budynku kościoła przy Al. Solidarności 74 (wejście od zakrystii)

i jest czynna w poniedziałki w godz. 13⁰⁰-18⁰⁰, oraz od wtorku do piątku w godz. 10⁰⁰-15⁰⁰;

tel. 022 831-34-08; e-mail: biblsyn@wp.pl. Wizyta po uprzednim ustaleniu telefonicznym.

Redakcja „Jednoty”

mieści się w domu parafialnym; tel. 022 636-99-13

nr konta: 81 1020 1013 0000 0102 0126 2302

e-mail: jednota@jednota.pl, strona internetowa: www.jednota.pl

W okresie jesienno-zimowym od 1 listopada niedzielne nabożeństwa w kościele przy Al. Solidarności 74 rozpoczynają się o godz. 11⁰⁰, a od pierwszej niedzieli po Wielkanocy o godz. 10⁰⁰.

Wydawca: Kolegium Kościelne Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie

Adres Redakcji: Al. Solidarności 76a, 00-145 Warszawa, tel./fax 022 831-23-83 lub 022 636-99-45

Sekretarz Biuletynu: Ewa Jóźwiak

e-mail: administrator@reformowani.org.pl; strona internetowa: www.reformowani.org.pl

Skład i druk: Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie

Zeszyt finansowany ze środków Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie